

DIANA ANDREEA ILIE

ZBOR PRIN LUCARNA SPARTĂ

EDITURA PARALELA 45

Partea I
Un ocean și-o mare

EDITURA PARALELA 45

Decembrie 1989, la malul Oceanului Atlantic

Un cântec fredonat. O mașină gonește pe un drum de coastă. La volan, Catarina e fericită, cântă. Zâmbește privind oceanul undindu-se în lumina slabă a apusului, îi place să-l vadă cum trăiește, cum uneori se revoltă și cum alteori, e liniștit și lucește ușor, confundându-se cu adâncul cerului. A crescut lângă ocean și a învățat să-l înțeleagă, dar azi e mult prea fericită...

Se întoarce acasă, la Sintra, un orașel în apropiere de Cabo da Roca, după o zi petrecută în Lisabona în căutarea cadourilor de Crăciun. A găsit cadoul perfect pentru soțul ei care o așteaptă și care, probabil, acum cântă la pian, compunând o nouă melodie... Iar în minte îi vine rapid una dintre melodiile lui luminoase și începe să o fredoneze: simte la fiecare sunet o clapă a pianului și parcă vede cum clapele sunt apăsatate ușor, cu tact și fluiditate ca și cum ar atinge ceva catifelat, ca forma valurilor oceanului într-o briză ușoară și răcoroasă. Continuă să cânte și...

...O clipă de neatenție, o lovitură puternică, negru de nepătruns...

Vede totul ca printr-un flash: a virat la dreapta, a fost lovită cu putere și aruncată din mașină, a văzut, într-o fracțiune de secundă, un camion, iar apoi i s-a întipărit adânc în minte o imagine neagră. Impactul a fost atât de puternic și atât de rapid, încât nu mai poate face nimic. Nu-și mai simte corpul, nu se mai poate mișca. Subconștientul, însă, încă lucrează: pe fundalul acelei imagini negre răsună ecoul unui pian, dar nu e melodia luminoasă a soțului ei. Sunete ascuțite îi sfâșie mintea, sunt sunete de pian dezacordat, chinuite și stranii, venite de undeva de departe, de unde nimeni nu știe. Ar vrea să-și astupe urechile, dar nu poate și, la ce bun? Aceste sunete dure sunt în mintea ei și capătă o rezonanță din ce în ce mai mare. Simte o apă sare la fiecare sunet dezacordat și parcă

imaginea neagră se clatină. În subconștientul ei, are impresia că așa sună viața, scurgându-se: cineva, dincolo de perdeaua neagră, apasă dur clapele unui pian dezacordat, iar de fiecare dată, o altă clapă. Când se termină clapele acestui pian? Și ce este acest pian?... Viața scurgându-se?

Un accident absurd! Un camion care venea de pe contrasens a virat în același timp cu ea, tăind curba într-un scrâșnet puternic de roți, în încercarea de-a opri dezastrul. Prea târziu, însă. Prea târziu cu o clipă... O clipă doar... după atâta fericire!

Ce fericire înșelătoare! Ce ocean înșelător! Apa lui e rece și lumina apusului e rece, iar valurile nu mai au sunetul zbuciumului adâncurilor, cerul nu se mai confundă cu apa, e un ocean întors invers sub care se aud ascuțite sunete de pian dezacordat, ca niște cioburi... Asemeni cioburilor parbrizului spart.

*

...Sunete de cioburi se aud și la mii de kilometri distanță. Într-un colț de lume mărginit de mare începe Revoluția.

Februarie 1990, la malul Mării Negre

O zi ploioasă și gri își amestecă nuanțele închise cu valurile mării, în care parcă se scurge cenușiul mohorât al cerului. Aerul e umed, sărat și dur. Cromatica împiedică ochiul să perceapă depărtarea, limitează totul: cerul și linia orizontului par a fi bariere de fier care descurajează imaginația și libertatea, trasând frontiera unei lumi impenetrabile. Zbuciumul mării e mai greu de înțeles ca niciodată, vine de undeva dintr-un adânc întunecat, din mrejele algelor și din lumea ființelor ciudate ale nepătrunsului acvatic.

Partea a II-a
Băiatul adus de mare

EDITURA PARALELA 45

Aprilie 1990, la malul Mării Negre

După cină, copiii sunt împărțiți în două grupuri și la comanda Doamnei, separat, fetele și băieții se bulucesc pe câte-o ușa veche de lemn, mâncată și scorojită, pătrunzând în două încăperi alăturate, la fel de gri ca hainele de pe ei. Cele două băi ale orfelinatului, una pentru fete, alta pentru băieți, au pereții mucegați, iar pe jos, mozaicul gri e rece. Încăperile miros urât, iar în afară de câteva separeuri lipite de perete și de două chiuvete murdare de la care lipsesc robinetii, băile sunt goale. Nu există dușuri, iar apa pentru baie e încălzită la aragaz în patru cazane: două pentru fete, două pentru băieți. Astfel, încăperile sunt lipsite de tot ce înseamnă obiectele necesare unei băi, dar pline de orfani care n-au mai fost spălați de mai mult de o lună. De obicei, copiii fac baie o dată pe lună, la finalul ei, dar acum, cea de la sfârșitul lui martie a fost întârziată din cauza trierii hainelor primite drept ajutoare pentru orfelinat, care au trecut mai întâi prin biroul lui Glonț, respectând apoi rânduiala indicată de el.

Străbătând cu privirile grămada de fete slabe și rase în cap, Sanda o caută pe Oarba și văzând-o, ca de obicei, la marginea grupului, aproape de ușa, se duce la ea și o trage de mână, aducând-o mai în față. Oarba simte cicatricea de pe degetul ei și își dă imediat seama cine e azi de rând la fete. Știe că de data aceasta va prinde apă caldă. Aude apoi vocea groasă a Ceciliei, spunându-le să formeze două rânduri. Fetele se foiesc, se împing și se așază zgomotoase în două coloane în fața cazanelor. În timpul acestei aranjări, Oarba a simțit că Sanda a stat aproape de ea, pentru că nu a împins-o nicio dată, așa cum se întâmplă atunci când Nela și Cecilia sunt de rând. Când Sanda e la băieți, împreună cu portarul care participă și el la îmbăiatul lor și ajută la căratul cazanelor, Oarba e spălată întotdeauna cu apă rece, deoarece e călcată în picioare

de celelalte fete și ajunge ultima în coloață, iar apa se răcește până la ea. Mulți dintre copii se îmbolnăvesc din această cauză, iar mozaicul rece pe care stau desculți îi face să tremure. Iarna mai ales, cele două dormitoare sunt pline de orfani tușind puternic, înecându-se în propria tuse, gemând și uneori delirând, orfani care dimineața sunt luați, unii din ei nemaifiind aduși înapoi vreodată.

Alți copii însă o duc și mai rău. În afară de cele două mari dormitoare și de camera sugarilor, mai există un dormitor. E cel mai mic, are opt paturi și de dincolo de ușa lui veche, permanent închisă, se aud zi și noapte urlete și gemete. Aici sunt copiii cu handicap, legați cu sfori groase de paturi, care delirează și au mai tot timpul crize. Nu sunt ajutați niciodată să se ridice din pat și nicidecum să iasă din cameră. Dacă orfanii din afara acestei camere de tortură au puține șanse în viața prea crudă pentru ei, copiii de aici nu au nicio șansă, iar viața lor e mai mult decât cruntă. În acest dormitor, miroase întotdeauna a urină, a mucegai și a boală, iar copiii nu fac baie aproape niciodată, nu vin la masă niciodată, ci o îngrijitoare le duce puțină mâncare. Uneori însă, îngrijitoarele uită de ei și pun mâncarea „deoparte”. Nimeni nu vine să îi schimbe sau să aerisească dormitorul și nici gând să-i liniștească. Toți s-au obișnuit cu țipetele lor, majoritatea orfanilor „normali” le cunosc de când se știu, iar pentru ei, urletele și crizele fac parte din decor, același lugubru decor dintotdeauna. Sunt numai piele și os și gem încontinuu din cauza bolii și a foamei. Se sting încet și nimănu nu îi pasă, nici vieții care le-a închis, odată cu ușa dormitorului obscur din orfelinat, orice șansă.

La comanda celor două îngrijitoare, fetele se dezbracă de hainele gri, ponosite și murdare și baia începe. Pregnant, se simte mirosul săpunului de casă care circulă din mână în mână pe cele două coloane. Fiecare fată se freacă cu așchia de săpun mirosind a sodă și o dă mai departe, așteptându-și rândul la clătire. Apa e turnată pe pielea fetelor cu un ibric, iar îngrijitoarele le freacă cu câte o cârpă veche. Când vine rândul ei, Oarba simte apa caldă mângâindu-i pielea, iar Sanda apasă ușor pe cârpa cu care o spală.

*Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România*

CUPRINS

Partea I. Un ocean și-o mare / 7

Decembrie 1989, la malul Oceanului Atlantic / 9

Februarie 1990, la malul Mării Negre / 10

Februarie 1990, Lisabona, Portugalia / 17

Martie 1990, la malul Mării Negre / 23

Martie 1990, Sintra, Portugalia / 38

Partea a II-a. Băiatul adus de mare / 47

Aprilie 1990, la malul Mării Negre / 49

Partea a III-a. Oceanul de dincolo de mare / 141

August 1990, Toronto, Canada / 143

August 1990, la malul Mării Negre / 162

Octombrie 1990, la malul Mării Negre / 196

COMENZI – CARTEA PRIN POȘTĂ

EDITURA PARALELA 45

Pitești, jud. Argeș, cod 110174, str. Frații Golești 130

Tel.: 0248 633 130; 0753 040 444

0721 247 918

Tel./fax: 0248 214 533; 0248 631 439; 0248 631 492.

E-mail: comenzi@edituraparelela45.ro

sau accesați www.edituraparelela45.ro

Tiparul executat la *Graficprint*

www.graficprint.eu

e-mail: comenzi@graficprint.eu